

รายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอขุนทรริก จังหวัดอุบลราชธานี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอขุนทรริก
มีนาคม ๒๕๖๗

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไข ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับ ปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

ดังนั้น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบุณฑริก จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยคัดเลือกกระบวนการงาน จำนวนกระบวนการงานตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการ บริหารจัดการทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการ ดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลตอนหันและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มี ประสิทธิภาพต่อไป

กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบุณฑริก
มีนาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๑
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๑. การระบุความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงการทุจริต	๕
๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยงการทุจริต	๕
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๗
๕. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๘
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต	๙
๗. การจัดทำระบบบริการความเสี่ยงการทุจริต	๑๐
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๑๒

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง	๔
ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๕
ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๖
ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	๗
ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard	๗
ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๘
ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง	๙
ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต	๑๐
ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยงการทุจริต	๑๑
ตารางที่ ๘ รายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๑๒

ส่วนที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. องค์กรประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์กรประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

1. การระบุความเสี่ยงการทุจริต
2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงการทุจริต
3. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยงการทุจริต
4. การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
5. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
6. การจัดทำรายงานแผนการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต
7. การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต
8. การจัดทำรายงานบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยงการทุจริต (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยงการทุจริต (Know Factor และ Unknow Factor)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง		✓
๒	การจัดโครงการ/กิจกรรม		✓
๓	การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่สูงขึ้น		✓
๔	การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน		✓
๕	การรับของขวัญ		✓
๖	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว		✓
๗	การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามเวลา	✓	
๘	การใช้เวลาราชการทำธุรกิจส่วนตัว	✓	
๙	การจัดประชุม ดูงาน สัมมนาต่าง ๆ		✓
๑๐	การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ์		✓

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงการทุจริต

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง			✓	
๒	การจัดโครงการ/กิจกรรม			✓	
๓	การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่สูงขึ้น		✓		
๔	การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน		✓		
๕	การรับของขวัญ		✓		
๖	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว	✓			
๗	การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามเวลา	✓			
๘	การใช้เวลาราชการทำธุรกิจส่วนตัว	✓			
๙	การจัดประชุม ดูงาน สัมมนาต่าง ๆ		✓		
๑๐	การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ์	✓			

๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Level Matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

- ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง
- ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก
- ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานผู้กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ ตารางแมทริกซ์ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Level matrix)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้าระวัง			ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	๓			๓			๙
๒	การจัดโครงการ/กิจกรรม	๓			๒			๖
๓	การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่สูงขึ้น	๓			๒			๖
๔	การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน	๓			๒			๖
๕	การรับของขวัญ		๒		๑			๒
๖	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว		๒		๑			๒
๗	การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามเวลา		๑		๑			๑
๘	การใช้เวลาราชการทำธุรกิจส่วนตัว		๑		๑			๑
๙	การจัดประชุม จัดงาน สัมมนาต่าง ๆ	๓			๒			๖
๑๐	การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ์	๓			๒			๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก Must	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง Should
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	๙	
๒	การจัดโครงการ/กิจกรรม	๖	
๓	การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่สูงขึ้น	๖	
๔	การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน	๖	
๕	การรับของขวัญ		๒
๖	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ ในเรื่องส่วนตัว		๒
๗	การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามเวลา		๑
๘	การใช้เวลาราชการทำธุรกิจส่วนตัว		๑
๙	การจัดประชุม คุยงาน สัมมนาต่าง ๆ	๖	
๑๐	การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ์	๖	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงตามผลกระทบตาม Balanced scorecard

โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การจัดซื้อจัดจ้าง			X
การจัดโครงการ/กิจกรรม			X
การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่สูงขึ้น		X	
การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน		X	
การรับของขวัญ		X	
การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ ในเรื่องส่วนตัว		X	
การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามเวลา	X		
การใช้เวลาราชการทำธุรกิจส่วนตัว	X		
การจัดประชุม คุยงาน สัมมนาต่าง ๆ		X	
การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ์		X	

๔. ประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร
ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

โดยนำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง	ดี			/
การจัดโครงการ/กิจกรรม	ดี		/	
การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่สูงขึ้น	ดี		/	
การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน	ดี		/	
การรับของขวัญ	ดี	/		
การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว	ดี	/		
การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามเวลา	ดี	/		
การใช้เวลาราชการทำธุรกิจส่วนตัว	ดี	/		
การจัดประชุม ดูนาน สัมมนาต่าง ๆ	ดี		/	
การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ์	ดี		/	

๕. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	- จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือข้อสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง - จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการและวางระบบควบคุมภายใน - จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม วินัยข้าราชการให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยของข้าราชการพลเรือน
๒	การจัดโครงการ/กิจกรรม	
๓	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ ในเรื่องส่วนตัว	
๔	การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่สูงขึ้น	
๕	การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามเวลา	
๖	การใช้เวลาราชการทำธุรกิจส่วนตัว	
๗	การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน	
๘	การรับของขวัญ	
๙	การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ์	
๑๐	การจัดประชุม จัดงาน สัมมนาต่าง ๆ	

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันและแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ที่	มาตรการความเสี่ยง การทุจริต	โอกาส / ความเสี่ยงการ ทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ความรู้ เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือข้อสั่งการที่ เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัด จ้าง	- การจัดซื้อจัดจ้าง			แดง ✓
๒	- จัดทำคู่มือการใช้ ทรัพย์สินทางราชการและ วางระบบควบคุมภายใน	- การจัดโครงการ/กิจกรรม - การนำทรัพย์สินของราชการ มาใช้ในเรื่องส่วนตัว		✓ ✓	
๓	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม วินัยข้าราชการ ให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยของ ข้าราชการพลเรือน	- การพิจารณาบุคคลเข้ารับ ตำแหน่งที่สูงขึ้น - การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตาม เวลา - การใช้เวลาราชการทำธุรกิจ ส่วนตัว - การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน - การรับของขวัญ - การออกไปอนุญาตหรือการ รับรองสิทธิ์ - การจัดประชุม จัดงาน สัมมนา ต่าง ๆ	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	

๗. การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งใน
ขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมียุทธศาสตร์หรือมาตรการอะไร
เพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง) ควรมียุทธศาสตร์เพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมียุทธศาสตร์เพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง)

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยงการทุจริต

๗.๑ สถานะสีแดง เกินกว่าจะยอมรับ ความถี่กิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
การจัดซื้อจัดจ้าง	คณะกรรมการควบคุมภายในออกตรวจสอบภายในปีละ ๑ ครั้ง

๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่จะยอมรับได้ ความถี่กิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
การจัดโครงการ/กิจกรรม	๑. คณะกรรมการควบคุมภายในออกตรวจสอบภายในปีละ ๑ ครั้ง
การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามเวลา	
การจัดประชุม ดูงาน สัมมนาต่าง ๆ	
การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน	๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครพนักงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ ๒. ห้ามเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับสมัครพนักงานเรียกรับผลประโยชน์ในการรับพนักงานเข้าทำงาน ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ
การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่สูงขึ้น	
การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ์	๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออกตรวจสอบสถานประกอบการให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบพร้อมแนบรูปถ่ายสถานประกอบการเสนอผู้บริหารประกอบ การพิจารณาอนุญาต ๒. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอ ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว	๑. คณะกรรมการควบคุมภายในออกตรวจสอบภายในปีละ ๑ ครั้ง
การใช้เวลาราชการทำธุรกิจส่วนตัว	
การรับของขวัญ	

๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่ามีผลการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๘ ว่ามีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับติดตาม ประเมินผล สถานะ ความเสี่ยง

สีเขียว หมายถึง ระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๘ รายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ที่	เขียว	เหลือง	แดง
๑	การใช้เวลาราชการทำธุรกิจส่วนตัว	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว	การจัดซื้อจัดจ้าง
๒	การรับของขวัญ	การจัดโครงการ/กิจกรรม	
๓	การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามเวลา	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว	
		การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่สูงขึ้น	
		การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน	
		การออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ	
		การจัดประชุม จัดงาน สัมมนาต่าง ๆ	

